

Що Біблія говорить про ознаки приходу антихриста

Розповідає В'ячеслав Корчук, доктор богослов'я, ректор Українського адвентистського теологічного інституту

Коли ми говоримо про антихриста і про комп'ютерну залежність, ми повинні тут розділяти два моменти. Слово «антихрист» і «залежність» ми не можемо змішувати. Потрібно давати визначення цим двом окремим словам.

Так, ми розуміємо, що існують різні рівні залежностей: фізичний, психологічний, соціальний рівень залежності, духовна залежність. Звичайно, що коли ми говоримо про рівень фізичної залежності, то сюди можна віднести залежність і від алкоголю. Людина має потребу, коли вона довго вживає, вона стає залежною, в її організмі відбуваються фізичні зміни. Коли ми говоримо про наркотичну залежність, ми знаємо, яка є ломка у людей, їм потрібна допомога. Деякі залежності пов'язані між собою, наприклад, фізична і психологічна залежність. Інколи психологічна є окремим видом, наприклад, азартні ігри. Так от інтернет – це теж психологічна залежність, людина звикає і має потребу до цього. Взагалі, що таке залежність? Це те, з чим наша воля не може впоратись, де ми втрачаємо силу волі.

Або, наприклад, соціальна залежність. Тут є і позитивний момент. Ми, як люди, залежні один від одного, ми так створені Богом, ми відчуваємо цю залежність: діти від батьків, а батьки теж від дітей мають потребу у спілкуванні, в любові. Наставники, викладачі, друзі наші – ми всі залежимо один від одного, ми соціальні істоти, ми так створені. І тут можна сказати, що це нормальна залежність.

Є вищий рівень залежності – духовна. Ми кажемо, що в такому випадку людина має потребу вірити, ми повинні залежати від нашого Бога.

Є різні види залежності і в рамках цього ми можемо говорити про комп'ютерну залежність. Хоча, якщо говорити про комп'ютер, про Інтернет, то особисто я вважаю, що світ сьогодні має велике диво. Ми можемо бути єдиними, глобальними з цілим світом. Ми можемо натиснути кнопку і через 3 секунди ми вже зв'язані з будь-яким кінцем світу. Я вважаю, що сьогодні не існує жодної сфери, в якій не задіяний Інтернет як позитивне явище, яке допомагає людям в багатьох питаннях. Я зараз не буду вдаватися в деталі, але я би хотів розділити ці два поняття – антихрист та інтернет-залежність. У Біблії це зовсім різні поняття.

Загальнолюдська залежність від Інтернету є передвісником приходу □антихриста чи ні?

Ні, Біблія про це нам не говорить. Ми такого не бачимо у Святому Письмі. Є багато інших глобальних історій, але ми не вважаємо, що це передвісник антихриста. Говорять, наприклад, що число звірини 666 – це коли будуть якийсь чип вживлювати в тіло. Або коли говорять про Армагеддон, то мають на увазі, що станеться якась атомна війна. Тобто в людей, які з різних причин не дослухаються до того, що говорить Бог у Своему Слові, з'являються різні трактовки різних явищ. Історія показала, що люди дуже сильно помилялись і самі зазнали через те крах ідей, віри і багато розчарувань. Тому для нас, якщо ми вважаємо себе християнами, основою є Біблія – слово Бога, Ісуса Христа.

Тож давайте відкриємо зараз Біблію і подивимось, як у ній представлений антихрист. Чи він представляється як інтернет-залежність, чи в першу чергу як людина, а не інтернет, яка відступає від Слова Божого, яка не бажає прислухатися до того, що говорить Господь, навіть використовуючи свою силу, владу, фінансові можливості діє проти Бога? Таких людей Біблія визначає як антихристів.

1 Послання від Івана 2:18-22: «Діти, остання година! А що чули були, що антихрист іде, а тепер з'явилося багато антихристів,

з цього ми пізнаємо, що остання година настала! Хто неправдомовець, як не той, хто відкидає, що Ісус є Христос? Це антихрист, що відрікається Отця й Сина!»

До речі, Іван писав це давно, ще в 95-96 році після народження Христа, і вже такі слова він використовує! У цьому тексті він називає антихристом того, хто зрікається Ісуса Христа, Який одного разу прийшов у цей грішний світ, помер за людей і за людські гріхи, воскрес на 3-й день, а на 40-й день піднявся на небо. Іван сам бачив Ісуса Христа як Спасителя, інші люди також бачили ті чудеса, саме життя Ісуса Христа як Бога, який зцілював, допомагав, воскрешав, а головне – Своє життя віддав за нас, грішників...

І тепер, коли Іван закликає людей прийняти Ісуса Христа як єдину надію і вирішення всіх проблем цього світу (а наша головна проблема – це гріх і друга, тобто вічна, смерть), люди не хочуть Його прийняти. Більше того, люди показують пальцем [на себе] і кажуть: «Я спаситель». Імператори вимагали в той час поклоніння собі як богу і казали: «Ми боги». А хто не бажав воскресити фіміам імператору, тих людей знищували.

А Іван говорить і до нас сьогодні: «Люди! Це не Інтернет антихрист, це не алкоголь антихрист, це не ще якийсь навіть дуже велике зло, не в цьому найголовніший корінь зла. Корінь зла – це відкидання Того, Хто може нам дати життя, Того, Хто може змінити нас і перебороти нашу тягу до алкоголю, до Інтернету, до будь-якої залежності, яка паралізує людську волю. Ось хто антихрист. Той, хто протистоїть і відкидає Ісуса Христа як Спасителя».

Тобто, це будь-яка людина, не обов'язково лідер якогось об'єднання чи інтернет-мережі, а просто людина, яка відкидає Божі принципи, так?

І ставить себе вище за ці Божі принципи. Ось в чому проблема.

Що Іван говорить про цю людину далі? Було таке в історії, коли ця людина претендувала на якийсь духовне звання, говорила про

те, що вона є духовним лідером?

Навіть церква як організація може бути узагальненим образом антихриста, якщо вона повстає проти волі Божої, проти слів самого Христа і ставить себе на місце, яке належить тільки Йому. Біблія цю систему, організацію, владу називає антихристом. Подивіться, що написано в книзі Даниїла про систему, яка повстала після четвертого звіра згідно з символами, представленими в боввані, описаному в другому розділі книги – золота голова, срібло, мідь, залізо, глина... Четверте царство (залізо) – це був у нас Рим і після цього царства виникає духовний Рим, духовна влада. Що ця влада буде робити, як вона буде себе вести, хоча вона себе і позиціонує як духовна? Вона також представлена символом малого рогу в сьомому розділі книги Даниїла. Написано так:

«І він буде говорити слова проти Всевишнього, і пригнобить святих Всевишнього, і буде думати позмінювати свята та права (в іншому перекладі – Закон Божий), і вони віддані будуть у його руку аж до одного часу, і часів і половини часу» (Дан. 7:25); (в книзі Об'явлення цей же самий часовий проміжок фігурує як 1260 років).

Біблія визначає цю владу антихристом, який повстав проти Всевишнього. Дуже цікаво, що апостол Павло про це говорить в другому посланні до Солунян. Він попереджає, що в кінці часу та влада підніметься не у вигляді Інтернету чи якоїсь іншої залежності. Тут він говорить про найвищу залежність від людини, яка відцурається волі Божої, а люди будуть залежати від неї, бо ця людина видаватиме себе за духовну. До речі, Ісус Христос в 24-му розділі Євангелія від Матфія, в 24-му тексті каже: «Бережіться останньої години, бо повстануть антихристи». І тут апостол Павло, продовжуючи цю думку, взявши цю ідею від Ісуса Христа, який пророчим поглядом бачив останні дні, в які ми будемо жити, говорить так.

2 Послання до Солунян 2:3,4: «Хай ніхто жадним способом вас не зведе! Бо той день не настане (день приходу Христа), аж перше

прийде відступлення, і виявиться беззаконник, призначений на погибель...»

Беззаконник – це і є антихрист, який не визнає Божий Закон, топче його, але де він сяде? Як гарно він замаскує себе так, що багато людей не побачать його через призму біблійного слова, а через філософію цього світу будуть казати, що антихрист – це Інтернет чи ще щось. А тут він буде духовною людиною. Написано далі:

«...що противиться та несеться над усе, зване Богом чи святощами, так що в Божому храмі він сяде, як Бог, і за Бога себе видаватиме».

У цьому тексті Біблія відкриває нам, хто є антихрист. Той, який сяде в Божому храмі, сяде «анти» – проти, той, хто ставить себе вище за Бога. І за Бога себе видаватиме. То де нам потрібно сьогодні у світі шукати антихриста? В Інтернеті? Чи Біблія нам показує, що в храмі нам його потрібно шукати? Той є беззаконник, хто сплюндровав Закон Божий, змінив другу, четверту заповідь, десяту перемінив, розширив, щоб вийшло десять, але вже деяких важливих елементів, які Бог передав людині, нема.

Тобто, я доходжу висновку, що Біблія відкриває нам антихриста зовсім в іншій площині. Іван говорить, що це люди, які відкидали в той час Христа, Слово Боже, правду Його, волю. Я вже казав, якщо шукати його навіть у такому всеохоплюючому образі, то це навіть така велика система, влада, на чолі якої стоїть людина гріха, беззаконник, який піднявся вище Бога, який насмілився розтрощити Закон Божий, який насмілився проводити хрестові походи, інквізицію...

З точки зору історії, слово “антихрист” використав архієпископ Ебергард II Зальбургський (1200 – 1246) під час суперечки між імператором Фрідріхом II і папою Григорієм IX і поняття “антихрист” відніс до папства. Подібні погляди були поширені і серед францисканців, що знаходилися під впливом пророчих

тлумачень Іоахіма із Фіори. Цікаво, що реформатори Джон Уїкліф та Ян Гус погоджувалися з таким тлумаченням, яке було відомо і вальденсам. Тому таке тлумачення, що саме папство є уособленням антихриста, стало переважаючим серед протестантів із перших днів Реформації. Лютер також використав цей погляд у Шмалькальдських статтях (1537). Зрештою, можна сказати, що саме таке розуміння антихриста стало одним із найважливіших елементів протестантського богослов'я XVI-XIX століття.

Накінець, Біблія говорить про антихриста як про самого сатану, який спершу підняв повстання на небі проти Бога. Тому він є уособленням "таємниці беззаконня" (2Сол. 2:7, 8). У кінці часу історії землі сатана намагатиметься видавати себе за Бога і зводитиме людей різними ознаками і чудесами.

Зрештою, це все історія, яка закінчується не погано. Тому що постала Реформація і знайшлися люди, які цей обман антихриста намагалися викрити. А ми з вами продовжуємо цю справу, ми шукаємо правду тільки в Слові Божому, тільки воно може нам відкрити правду про всі ці питання, які ми сьогодні розглядали. Питання актуальні, сучасні, люди ці запитання ставлять, і відповідь, на щастя, є в Слові Божому. Я закликаю вас звернутися до нього.

Запитання – Микола Ковжогін, бакалаврант богослов'я